Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT 2c NA DAN DOBIVATE "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemši sobot, nedelj in praznikov). :: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 83 — Štev. 83 NEW YORK, MONDAY, APRIL 28, 1941 — PONEDELJEK, 28. APRILA, 1941 Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMCI V ATENAH

NEMŠKA ARMADA VKORAKALA V MESTO VČERAJ ZJUTRAJ. — PREBIVALCI SO MIRNO GLEDALI OKLOPNE ODDELKE, KO SO SE POMIKALI PO CESTAH STAREGA GRŠKEGA MESTA

Včeraj ob 9.25 dopoldne (ob 3.25 zjutraj po newyorškem času), tri tedne po pričetku bliskovite vojne na Balkanu je nemška armada vkorakala v Atene, mesto Sokrata in Platona, Perikleja in Demostena.

Prebivalci, kolikor jih je ostalo v mestu od 700,000 ljudi, so molče in s ponosno resnostjo sprejeli prve oklopne odelke, ki so se pomikali po ulicah mimo starodavnih templov in drugih poslopij, ki pričajo o starodavni slavi Grkov.

Grška se je podala šele po junaških bojih, ki so se pričeli z italjanskim vpadom 28. toktobra. Nemci so prihajali po zgodovinskih planjavah Maratona, kjer so Grki leta 490 pred Kristom porazili Perzijce.

Na Akropolisu nad mestom vihra nemška svastika.

Angleži so odpotovali iz Aten

Že v soboto so odšli zadnji Angleži iz Aten in iz Grške. Ko so odhajali, so jih žene in dekleta okrasile z rdečimi cveticami in ljudje so jim plicali: "Na svidenje!"

Kje se nahaja Hitler in kdaj bo zmagoslavno prišel v Atene, je vojaška tajnost, znano pa je, da je bil včeraj ves dan blizu jugoslovanske meje. Nemška uradna časnikarska agentura naznanja, da je bil Hitler včeraj v Celoven, kjer ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo.

Grška je 14. zavojevana država.

Ko so včeraj Nemci vkorakali v Atene, je bila v sedanji vojni osvojena že 14. država in pod Hitlerjevo vlado je sedaj 200,000,000 prebivalcev.

Angleška armada, ki se je upirala severno od Aten, se je vkrcala na ladje in se je odpeljala na Kreto in Egipt. Strmoglavci pa so bombardirali odhajajoče ladje.

Dosedanje Hitlerjeve osvojitve

Izmed 14 držav, ki jih ima sedaj Hitler v oblasti, si jih je 11 pridobil s svojo armado, tri pa so kapitulirale pred nemško diplomacijo—Madžarska, Rumunska in Bolgarska.

Dežele so bile osvojene po naslednjem redu:

1938—Avstrija.
1939—Čehoslovaška in Poljska;
1940—Danska, Norveška, Luksenburška, Holandska, Belgija, Francija, Madžarska, Rumunska;
1941—Bolgarska, Jugoslavija in Grška.

BEOGRAD SE DVIGA IZ RAZVALIN

Potniki, ki prihajajo iz Beograda, pripovedujejo, da je jugoslovanska prestolica pokopala 6000 svojih mrtvih, da se dviga iz razvalin in da v mesto zopet počasi prihaja normalno življenje in red.

Nemške vojaški oblasti so postavile novo civilno upravo. Razvaline pospravljajo židje in srbski vojni ujetniki.

Popravljen je bil zopet razbiti vodovod in ravno tako električna razsvetljava. Vlaki pa še vedno ne vozijo, ker so bili porušeni mostovi in predori. Živil zelo primanjkuje.

SAMO AMERIKA MORE REŠITI ANGLIJO

Ministrski predsednik Winston Churchill je včeraj v svojem govoru po radio rekel, da so vezi med Anglijo in Združenimi državami vedno tesnejše in da bo Anglija zmagala s pomočjo Amerike.

Churchill je rekel, da more Nemčija zmagati samo z osvojitvijo angleških otokov, ali pa odreže morsko pot med Anglijo in Ameriko.

"Nemčija more izvojevati zmago samo na zapadu, toda tam bo poražena," je rekel. "Zlobnih Hunov je nekaj manj kot 70,000,000; med temi so nekateri ozdravljivi, nekatere pa je treba ubiti; Anglija in Združene države pa imajo 200 milijonov ljudi. Demokracije imajo nepremagljivo oblast nad morji in v kratkem bodo tudi dosegle premoč v zraku.

Churchill je tudi namignil, da bodo ameriške bojne bojne spremljale parnike, ki bodo vozili vojni materjal v Anglijo, ko je rekel, da "ameriški narod ne bo dovolil, da je blago, ki ga je izdelal, potopljen na dno morja. "Združene države so nam svečano obljubile svojo pomoč, ker njim samim preti nevarnost."

V svojem govoru je tudi omenil junaške boje Grkov, ki so pogosto naklestili Lahe in so omagali šele tedaj, ko so jih Nemci napadli od zadej. In z zasmehom in zaničevanjem je rekel o Mussoliniju:

"Ta tepeni šakal, Mussolini, ki je, da si reši svojo lastno kožo, izročil Hitlerjevemu cesarstvu Italijo kot vazalko, se ošabno postavi poleg nemškega tigra ter vpije o svoji zmagi."

LAHI BODO PREVZELI POLJEDELJSTVO V JUGOSLAVIJI

Giuseppe Tassinari, italijanski poljedelski minister in živilski diktator je senatni komisiji naznanil, da bo fašistično poljedeljsko ravnateljstvo prevzelo poljedeljstvo v Dalmaciji in Sloveniji, da zagotovi dovolj živeža za Italijo." Te zasedene pokrajine so politično italjanske," je rekel Tassinari.

Dalje je Tassinari rekel, da je vlada že preskrbela vse, da bo Italija od sedaj imela dovolj žita in da kruh ne bo več na nakaznicah. Italija bo celo mogla veliko množino živeža poslati Nemčiji, od katere bo v zameno dobila vojni materjal.

"DELAVSKA TAJNICA NAJ RESIGNIRA"

Tako zahtva senator Byrd, ki pravi. da uradovanje Miss Perkins ovira narodni obrambni program. — Nekaj manj bo začelo že danes obratovati.

V soboto je bilo rečeno, da bo že danes obnovljeno obratovanje v rovih mehkega premoga. To je baje cilj posredovalnega urada, kateremu je poverila delavska tajnica Miss Perkins uravnavo spora med delavsko organizacijo in lastniki rovov mehkega premoga v južnih državah.

Pogajanja so se v petek in soboto vršila za zaprtimi vrati. Poleg treh vladnih posredovalcev je bilo navzočih deset zastopnikov United Mine Workers ter osem zastopnikov južnih in severnih premogovnikov.

Kakor že zgoraj omenjeno, je bila vlada prepričana, da bo že danes (v ponedeljek) začelo nekaj manj obratovati. In to je tudi že skrajni čas, kajti stavka, ki traja že izza prvega aprila, je resno ogrožala narodni obrambni program.

Demokratski senator Byrd iz Virginije je konci prejšnjega tedna ostro kritiziral delavsko tajnico Miss Perkins. Dejal je, da s svojim uradovanjem ovira narodni obrambni program ter da ji je že zadnji čas napraviti prostor kakšnemu možu, ki bo imel dovolj poguma povedati par poštenih kapitalistom in delavcem v obraz.

— Včasi se zdi človeku, — je rekel senator Byrd, — kot da je John L. Lewis pravi delavski tajnik. Če noče Miss Perkins prostovoljno odstopiti kot delavska tajnica, naj jo predsednik Roosevelt prisili k odstopu.

BALKANSKE ZMAGE BREZ DOBIČKA

Značilna sodba washingtonskih strokovnjakov. — Tekom borbe je bilo porušenih več važnih jugoslovanskih rudnikov.

Vsled zavzetja Grške in Jugoslavije se gospodarski položaj Nemčije ne bo bistveno izboljšal. Ogromne izgube nikakor ne bodo pokrite z malenkostnim dobičkom.

Tega mnenja so uradni ameriški gospodarski izvedenci v Washingtonu.

Nemške zmage na Balkanu so bile v zvezi silnimi žrtvami in stroški. Velikanska ozemlja so opustošena. Dovoz važnih produktov, ki se je vršil prav do nemškega napada bo za precej časa ponehal.

Predvsem je pa porazno za Nemčijo dejstvo, da nimata niti Grška niti Jugoslavija petroleja in drugih za vojno važnih sirovin, ki bi jih bilo mogoče direktno porabiti.

Priznati je treba, da je pošiljala Jugoslavija Nemčiji poleg živil tudi razne kovine. Istotako tudi Grška, ki je pa izvažala največ olja in sadja.

Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da so se najhujši boji vršili baš v tistem jugoslovanskem ozemlju, ki je bogato bakra, cinka, svinca in železa.

Vhodi v rudnike so porušeni, stroji izven njih razdejani, in poteklo bo precej časa, predno bo mogoče produkcijo zadovoljivo obnoviti.

Petdeset odstotkov jugoslovanskega izvoza je šlo zadnja leta v Nemčijo. Izvoz poljskih pridelkov je bil skoro stoodstoten.

JEKLARNE NA ZAPADU

Zdi se, da bodo v doglednem času dobile zapadne države svojo lastno industrijo jekla. S konference v Beli hiši se je vrnil znani inžinir Henry J. Kaiser, ki je prosil narodno obrambno komisijo za dovoljenje, če sme zgraditi tri velike jeklarne, ki bi veljale 150 milijonov dolarjev. Ena bi bila v Utah, druga na severozapadu, tretja pa v južnem delu Californije. Te jeklarne bi producirale na leto 1 milijon 250 tisoč ton jekla.

Inžinirja Kaisera je spremil v Belo hišo demokratski senator Murdock iz Utah, ki je rekel pozneje: — Zdi se mi, da ni bilo glede vojne industrije še nobene tako važne konference kot je bila konferenca med predsednikom Rooseveltom in inžinirjem Kaiserjem.

Kaiser je poudarjal, da ladjedelnicam ob zapadni obali večkrat zmanjka jekla. Nove jeklarne bi preskrbovale predvsem ladjedelnice v državi Woshington in Californiji.

★

Požar v rudniku

V železnem rudniku v Mineville, N. Y., ki je last Republic Steel Corporation, je iz neznanega vzroka izbruhnil požar. Dokler ognja ne pogase in popravijo vhoda, bo 150 rudarjev brez dela.

Izdajstvo ugonobilo Jugoslavijo

Izdajalci so prerezali občevalne žice in divizije so bile odrezane

Poročevalec newyorškega uglednega lista The New York Times C. L. Sluzberger je bil v času, ko je nemška armada vdrla v Jugoslavijo v Jugoslaviji in se je umikal z četam ter skozi Biloje dospel na Grško, od tam je šel v Turčijo in sedaj iz Smirne v Mali Aziji poroča, kako je prišlo do razsula jugoslovanske vojske. O tem pripovednje naslednje:

Vpad nemške armade v Jugoslavijo je v veliki meri podpirala peta kolona, ki so jo organizirali macedonski uporniki. Bili pa so tudi laški agenti.

Komaj so se pričele sovražnosti, ko so ti izdajalci že prerezali skoro vse glavne brzojavne in telefonske zveze v južni Srbiji ter počenjali drugo sabotažo. Vse to je bilo tako dobro organizirano, da se nek angleški konzul ni mogel odpeljati, ker je bil njegov avtomobil sabotažiran.

Med ljudstvom so agenti osišča razširjali strah pred Nemci in armada se je popolnema razkrojila, ker posamezni oddelki niso imeli med seboj nikake zveze in agenti so jim govorili: "Nemci so oddaljeni samo še nekaj milj."

Iz tega razloga je jugoslovanska armada zapustila Bitolj cel dan prej, predno se je prvi Nemec pokazal blizu mesta in zelo utrjeni Babuna prelaz je bil puščen brez obrambe.

Jugoslavija je bila poglavitni steber za obrambo Balkana. Ko se je Beograd odločil za vojno, je vsakdo menil, da bo mogla jugoslovanska vojska zadrževati Nemce okoli Strume in medtem ko bi se na severu umikala, bi druga armada pričela ofenzivo v Albaniji. Grki so bili pripravljeni na ofenzivo in so upali, da bodo Italjani pognani iz Albanije. Toda jugoslovanska vojska je bila slabo razpostavljena. Poveljniki ob bolgarski meji so prosili za ojačenje, toda ga niso dobili. Jugoslovani se nikdar niso združili z Grki in ofenziva v Albaniji se ni nikdar pričela.

Ko je Nemčija pošiljala močno armado na Bolgarsko, je bilo jasno, da bodo Nemci vdarili na Grško iz Bolgarske. Angleški vnanji minister Anthony Eden je naglo odpotoval na Grško, od koder je obiskal Turčijo. Njegova naloga je bila zvezati Turčijo, Jugoslavijo in Grčijo v skupno odporno silo proti Nemcem. Tozadevna pogajanja med Jugoslavijo in Turčijo pa vsled izdaljalskega obnašanja tedanje jugoslovanske vlade niso uspela. Turčija se je izgovarjala, da navzlic temu, da je v zvezi z Anglijo, ne more poseči v vojno, ker je Anglija ni založila z orožjem, kot je bilo dogovorjeno, to pa zaradi tega, ker je Anglija v Flandriji izgubila ves svoj vojni materjal.

Eden je tedaj izprevidel, da mora Anglija pomagati Grški in kmalu je pričelo prihajati angleško vojaštvo in vojni materjal v Pirej in Volos.

Poraz Jugoslavije pa ni bil popoln, dokler ni njena vlada pobegnila na Grško. Knez Pavle je ostal v Atenah kot gost kralja Jurija, dokler ni bil zasačen, ko je brzojavil dr. Maču in je pod brzojavko podpisal ime svoje matere. Vsled tega je bil izgnan v Egipt.

Tri dni pozneje, ko je prišel kralj Peter v Atene, je bilo jasno, da je bila Jugoslavija na koncu. Do tedaj ni nikdo pričakoval, da se bodo Srbi nehali bojevati, toda vsled razglasa neodvisne Hrvatske je bila pot nemški armadi odprta in je prodrla do Sarajeva, ne da bi zadela na kak večji odpor. Tedaj so se tudi Grki nekoliko umaknili iz Albanije ter so z Angleži hoteli napraviti skupno fronto, misleč, da bo Bitoljski prelaz zaprt. Toda Nemci so že prihajali skozi Bitolj.

Angleži so upali, da bodo mogli na svoji prvi bojni črti zadrževati Nemce saj do konca maja, ko prično po planjavah Soluna komarji razširjati malarijo in bi ta bolezen davila Nemce. Do tedaj so upali, da bodo na Grško pripeljali močno armado in velike zaloge vojnega materjala iz Amerike.

Nemcem pa je mnogo pomagalo pri vpadu na Grško vohunstvo, kakor v Jugoslaviji. Grki so se bali zameriti Nemcem in so dovolili nemškim diplomatskim uradnikom, da so se prosto gibali po deželi, dokler ni prišel vpad. Nemško poslaništvo je imelo svojo brzojavno zvezo z Berlinom in četudi so imeli Angleži ključ do tajne pisave, vendar brzojavk niso mogli vstaviti.

Največja tragedija pa je sedaj za Grke, ki so celemu svetu dokazali, da more junaško srce premagati še tako velike težkoče. Grki rajši umirajo, kot pa bi sklenili sramoten mir in tako so se mogli Angleži umakniti iz Grške.

Unija izključiia dva komunista

John Green, predsednik Marine & Shipbuilding Workers unije (CIO), je izjavil, da sta bila iz glavnega odbora izključena dva uradnika zaradi komunističnih delavnosti.

To sta predsednik in poslovodja skupine, zaposlene pri Maryland Drydock Co., v Baltimore, Md.

Izključena sta bila po temeljitem, dva dni trajajočem zaslišanju.

NAČRTI GENERAL MOTORS CORP.

Korporacija ne bo letos izdelovala nobenih novih modelov, ker noče preveč obremeniti tovarn za stroje in orodje. — Prihranila bo do 40 milijonov dolarjev.

General Motors Corporation naznanja, da je odgodila vse načrte za nove (1943) modele, ker noče preveč obremeniti tovarn za stroje in orodje.

Načrti za nove modele so običajno izdelani že 18-24 mesecev vnaprej. Priprave za 1942 modele so že završene, tako da narodni obrambni program s te strani ne bo več prizadet.

Gornjo izjavo je treba tako tolmačiti. da bodo že tekoče leto začeli izdelovati 1942 modele, ki bodo tudi leta 1943 prišli nespremenjeni na trg.

Po zatrdilu ravnateljev tega velikega avtnega podjetja bo imela ta odredba dvoje nadvse ugodnih posledic:

Veliko število izvežbanih delavcev bo na razpolago vojni industriji, ker jim ne bo treba izdelovati strojev in priprav za nove modele;

s pridržanjem starih modelov bo korporacija prištedila od 35 do 40 milijonov dolarjev.

Zdi se, da bodo tudi konkurenčna podjetja sledila General Motors.

Uradniki Chryslerjeve korporacije pravijo, da je družba z vojnimi naročili tako zaposlena, da ne more niti misliti na nove modele, ki naj bi prišli jeseni na trg.

"Komunisti morajo biti složni!"

V deportacijskem procesu proti delavskemu voditelju H Bridgesu je pričal Patrick Wilmont: — Ko je bil pred leti Harry Bridges uradnik nekega komunističnega lističa v Portland, Oregon, je rekel na nekem zborovanju: — Mi, kar nas je komunistov, moramo skupaj držati. Mi moramo biti složni!

Ta izjava je nadaljni člen v verigi dokazov, da je bil Bridges komunist. Če mu bo pri procesu neovrgljivo dokazana pripadnost komunistični stranki, bo deportiran, ker ni ameriški, pač pa avstralski državljan.

★

Delavska federacija proti amer. konvojem

V Montgomery, Ala., je izjavil predsednik Ameriške delavske federacije Wm. Green, da ameriških pošiljatev v Anglijo ne bodo spremljale ameriške bojne ladje. Predsednik Roosevelt tega pod nobenim pogojem ne bo dovolil.

— Ameriško delavstvo, — je dostavil, — je podpiralo "lend lease" predlogo, o ameriških konvojih (oboroženem spremstvu) pa noče ničesar slišati.

★

"Amer delavstvo podpira Roosevelta"

Textile Workers Union of America (CIO) ima v New Yorku svojo letno konvencijo. Uvodni govor je imel unijski predsednik Emil Rieve ter rekel, da bodo ameriški delavci podpirali predsednikovo politiko narodne obrambe, istočasno se bodo pa borili za primeren delež pri narodnem dohodku.

Prečital je pozdravno brzojavko predsednika Roosevelta ter omenil, da so v Ameriki gotove vrste ljudje (s tem je mislil nekatere kapitaliste), ki si domišljajo, da so več kakor ameriška vlada.

Ameriški delavci jim bodo prej ali slej izbili take misli iz glave.

★

Uprava International Harvester Co., v Chicagu naznanja, da je dala 112 tisoč delavcem na uro pet centov priboljška.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: CHelsea 3—1242

IZZA KULIS VOJNE INDUSTRIJE

Z obrambno-gospodarske fronte poročajo o naslednjih razvojih:

— Obrambni komisar William S. Knudsen je izjavil pred ameriškim senatom, da bodo Združene države glede produkcije orožja in municije prekosile dve katerikoli evropski državi. Počakati je seveda le še treba, da bo ameriška vojna produkcija v polnem razmahu.

Avtna industrija bo s 1. avgustom prostovoljno omejila produkcijo privatnih avtomobilov za dvajset procentov, da bo vojni industriji mogoče zaposliti čimveč izvežbanih delavcev.

Industrija jekla najbrž ne bo vpoštevala nujnega nasveta oziroma priporočila ameriške vlade, naj ne podraži jeklenih izdelkov.

— Produktivna možnost Združenih držav, — je izjavil Knudsen, — je dosti večja kot pa produktivna možnost Nemčije. Lahko se reče, da Amerika prekosi v tem pogledu katerikoli dve evropski državi. Vpoštevati je seveda treba, da je zdaj vse šele v začetnem stanju. Predno bo vojna industrija v polnem razmahu, bo treba še marsikaj žrtvovati. Tako se bodo morale naprimer ženske odpovedati rabi aluminjaste kuhinjske posode.

Ker v Združenih državah ni prav dosti magnezija, aluminija in nekaterih drugih kovin, bo ž njimi najprej založena vojna industrija, dočim se bodo morali privatni podjetniki zadovoljiti s tistim kar bo ostalo.

Mornarica si mrzlično prizadeva zgraditi toliko ladij, da bo ž njimi zaščitila oba oceana. Ladjedelnice obratujejo štiriindvajset ur dnevno sedem dni na teden. Mnogo ladij je bilo zgrajenih dosti pred določenim časom.

Razveseljiva je kretnja avtnih mogotcev, da bodo zmanjšali produkcijo privatnih kar za celih dvajset odstotkov, da bo mogoče vsled tega porabiti veliko število izvedencev in inžinirjev, pa tudi ogromne množine materijala za vojno industrijo.

V zvezi s tem se je seveda takoj pojavilo vprašanje, če se bodo vsled skrčene produkcije avtomobili podražili. To se bo nedvomno zgodilo, toda nove cene nikakor ne bodo pretirane.

V letu, ki se bo končalo dne 31. julija, bodo producirali 5 milijonov 200 tisoč privatnih avtomobilov. Vsled 20 odstotnega skrčenja jih bo prihodnje leto na trgu le 4 milijone 160 tisoč.

Pri predlaganem skrčenju je igralo nedvomno najvažnejšo vlogo dejstvo, da porabijo avtne tovarne ogromne množine jekla, gumija, stekla, niklja in svinca. Vsi ti produkti pa igrajo pri oboroževanju važno vlogo.

Jeklarski mogotci se bodo na vse kriplje protivili zahtevi vladnih izvedencev, da ne smejo podražiti jeklenih izdelkov. V to svrho se bodo poslužili izbornega argumenta. Nedavno so dali svojim delavcem na uro deset centov priboljška, kar znese na leto milijone in milijone dolarjev.

— Iz tega razloga, — dokazujejo jeklarski baroni, — je treba že vsaj nekatere produkte podražiti, predvsem pa belo pločevino.

Naj se zgodi tako ali tako, nazadnje bo najbolj prizadeta le ameriška vlada, ker bo od jeklarskih mogotcev dobila manj davkov.

Če bo naprimer plačala United States Steel Corporation svojim delavcem na leto 62 milijonov dolarjev več, ji bo treba plačati 39 milijonov dolarjev manj davka.

Tako že vsaj določajo sedanje davčne postave.

ADMIRAL HORTHY PRI HITLERJU

Madžarski regent admiral Nikolaj Horthy se je včeraj sestal s Hitlerjem v njegovem glavnem stanu na fronti. Horthy je Hitlerju razložil, katere dele Jugoslavije zahteva za Madžarsko.

Madžarska armada je že zasedla Banat, severno od Beograda okoli Novega Sada, kjer je precej Madžarov.

Velika napetost pa nastaja med Madžarsko in Romunsko in sicer prvič, ker je Madžarska zasedla jugoslovansko zemljo, in drugič, ker je morala lansko leto Rumunska vsled odločitve Nemčije in Italije odstopiti večji del Transilvanije Madžarski.

Jugoslovani pri Angležih

Kot poroča angleška Reuterjeva časnikarska agentura iz Kaire v Egiptu, so jugoslovanski vojaki in aeroplani dospeli na osrednji vzhod in so se pridružili angleški armadi, da se bore proti državam osišča. Jugoslovane so prebivalci navdušeno pozdravili in ravno tako tudi angleški vojaki.

V Jugoslaviji je veljavna lira

Mussolini je v zasedeni Sloveniji vpeljal laško liro.

Odbor za pomoč domovini

Kakor se pričakuje, se bodo po vseh naselbinah v Združenih državah Amerike organizirale skupine ali odseki, ki bi delovali za v pomoč našemu, v stari domovini trpečemu narodu, ki je bil napaden ter po sili potegnjen v vojni vrtinec, tako se je tudi v naši naselbini Sheboygan, Wis., organiziral odsek sheboyganskih Slovencev in Slovenk za delo pri ameriškem Rdeče mkrižu.

Namen tega sestanka je bil da potem sodelovanj z ameriškim Rdečim križem pomagamo svoji novi domovini, Ameriki, ki v sedanji stiski potrebuje naše pomoči, med tem pa tudi koristno naši stari domovini, kateri je ameriški Rdeči križ naklonil že znatno pomoč. Da pokažemo svojo hvaležnost za naklonjenost, izkazano od te človekoljubne organizacije naši stari domovini, smo organizirali "odsek," ki bo skušal pritegniti vse Slovence in Slovenke v naši naselbini k sodelovanju.

Sklicateljica tega shoda in voditeljica zborovanja je bila Mrs. Mary Prisland, gl. predsednica Slov. Ženske Zveze. Zborovanje se je vršilo dne 21. aprila v cerkveni dvorani. Zastopana so bila sledeča ženska društva, ki jih navajam po starosti: Materno društvo, Kraljica Majnika, št. 157. KSKJ, Ameriška Slovenka št. 10. SPZS, Podružnica št. 1, S.Ž.Z., Deklško društvo in Slov. Am. Združenje.

Na povabilo Mrs. Prisland so se udeležile tega zborovanja tudi sledeče zastopnice Rdečega križa: Mrs. Stanley West, Mrs. C. Wagner in Mrs. Bruno Hartman, ki so nam dale pojasnila, na kakšen način lahko pomagamo ter delujemo za ameriški Rdeči križ.

Izvoljen je bil odbor, ki vsebuje vse predsednice gori omenjenih društev z Mrs. Agnes Gergisch kot načelnica odbora, Johanna Mohar je bila izvoljena za korespondenčno tajnico in Miss Rose Slebir pa za zapisnikarico.

Delo, ki bo izvršeno za Rdeči križ, bo pod nadzorstvom sledečih: načelnici za šivanje Mrs. Mary Prisland in Mrs. Julia Zorman; načelnica za pletenje Mrs. Mary J. Repenšek; načelnica za obveze: Mrs. Mary Fale.

Na tem zborovanju se je tudi osvojil sklep, da se povabi vsa slovenska društva v naselbini, da bi se Slovenci v Sheboyganu skupno organizirali za direktno pomoč naši stari domovini. Vsako društvo bi naj poslalo 2 zastopnika na sejo, ki se bo vršila dne 28. maja zvečer v cerkveni dvorani.

Končno se je voditeljica shoda zahvalila za udeležbo in obljubljeno sodelovanje.

Zahvala je bila zročena tudi Rev. R. Potočniku, župniku naše slovenske fare za oznanilo v cerkvi in obljubljeno nadaljno pomoč.

Za odsek sheboyganskih Slovenk A. R. K.

Johanna Mohar, tajnica.
Sheboygan, Wis.

IZJAVA HRVAŠKEGA DIPLOMATA.

Bogdan Radica, šef jugoslovanskega Presbiroa pri poslaništvu v Washingtonu, kateri je edini Hrvat v jugoslovanskem poslaništvu, je včeraj izjavil, da je dr. Ante Pavelič, voditelj separatističnega gibanja "najnavadnejši izdajalec."

"On je v službi," je rekel Mr. Radica, "italijanske in nemške vlade ter mu bo prav malo Hvatov sledilo prostovoljno. Prepričan sem, da se vsak pošten Hrvat vznemirja ob sami misli, da bi tak človek bil voditelj Hrvatov. Bival je več let v Italiji, čakajoč prilike, da začne separatistično gibanje."

Radica ne verjame novice, da je dr. Maček, podpredsednik vlade kralja Petra, prešel k Paveličevi vladi. "Jaz mislim" je rekel Radica, "da so te novice samo nemška propaganda. Čeprav sta obadva Hrvata, vendar sta osebna nepriatelja. Dr. Maček je voditelj Hrvatske Seljačke Stranke, katere ideologija je demokratska in proti-fašistična. Ta stranka je podpirana od vaščanov, kateri predstavljajo v Hrvaški mnogo večjo in močnejšo skupino od mestnih prebivalcev, čeprav bi morebiti meščani šli za Paveličem, vaščanstvo mu bo sledilo samo le s silo in proti svoji volji."

Radica je bil sotrudnik v "Obzoru" najstarejšem hrvaškem listu. On je zavzemal položaj direktorja Presbiroa, ali je po kratkem času moral pustiti to službo na zahteve nemške in italijanske vlade. Pred tem je skozi 6 let sodeloval pri Ligi narodov v Genevi, kjer je odkrito izražal svoje proti-fašistične občutke. Radica je bil preteklega septembra postavljen na sedanje mesto v Washingtonu, D. C.

"Jug. Kurir."

SMRTNA KOSA

V soboto, dne 26. aprila je v sanatoriju v New Yorku umrl Viktor Čagram, rojen v Nem Yorku. Star je bil 38 let. Pobrala ga je sušica.

Zapušča ženo in dva otroka ter strica, brata Rev. Jožeta Čagrama, župnika v La Salle, Ill., ter sestro Elizabeto, omoženo Ribič.

Maša zadušnica bo jutri (v torek) v cerkvi sv. Cirila na Osmi cesti v New Yorku ob 9. dopoldne, na kar bo njegovo truplo prepeljano na pokopališče sv. Trojice. .

Pokoj njegovi duši, njegovim ostalim pa naše iskreno sožalje!

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tekom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja samo $2.75 za Združene države in $3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

Ako še nimate Blaznikove Pratike za leto 1941, jo lahko dobite pri zastopniku "Glasa Naroda" v Vaši naselbini, ali pa naravnost od Knjigarne Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York. — Stane 25 centov.

Kristusovo pismo

Dr. Lionel Casson, profesor na New York vseučilišču v New Yorku je predložil Classical Association of the Atlantic States papirus, na katerem je na eni strani pismo, ki ga je pisal Abgar toparh iz Edesse, Kristusu, katerega prosi, da bi ga ozdravil težke bolezni. Na drugi strani pa je pismo, ki ga je Jezus pisal Abgarju.

Papirus je našla ekspedicija Colt Archeological Institute iz New Yorka pod razvalinami dveh cerkev v Auja Mafir, v južni Palestini leta 1936.

Dr. Cassonova prestava teh pisem se glasi:

"Abgar, toparh mesta Edesse, Jezusu, dobrotljivemu Odrešeniku, ki se je pojavil v Jeruzalemu, pozdrav: —

"Slišal sem o tebi in ozdravljenjih, ki si jih dosegel brez uporabe zdravil ali zelišč. Kajti rečeno je, da napraviš, da slepi vidijo, hromi hodijo, da očistiš gobave in izganjaš nečiste duhove in hudiče in da ozdraviš tudi, ki jih tarejo kronične bolezni in da obujaš mrtve. Ko sem vse to slišal, sem se prepričal, da je ena stvar izmed naslednjih dveh mogoča: ali, da kot Bog, ki je stopil z neba, delaš te čudeže, ali pa kot Sin Boga. In zaradi tega ti pišem in te prosim, da prideš k meni in ozdraviš mojo bolezen. Kajti slišal sem tudi, da Judje godrnjajo nad teboj in ti hočejo storiti kaj hudega. Moje mesto je jako majhno, toda spoštovano in je v njem dovolj prostora za oba."

Jezusov odgovor:

"Pismo Jezusa Kristusa, Sina božjega, Abgarju, toparhu v Edessi: — Bodi blagoslovljen in blagoslovljeno tvoje mesto, Edessa po imenu. Blagoslovljen si, ker si veroval v mene, četudi me nisi videl. Kajti pisano je o meni, da oni, ki so me videli, nimajo zaupanja v mene, da pa oni, ki me niso videli, bodo verovali v mene in mi zaupali. Ker pa si pokazal zaupanje v mene, bo za tvoje zdravje v vsakem oziru vse preskrbljeno. Z ozirom na moj prihod k tebi, o katerem mi pišeš, pa sem dolžan izpolniti one dolžnosti, vsled katerih me je sem poslal moj Oče, in kadar bom to storil, me bo vzel k sebi moj Oče, ki me je poslal. Toda pošiljam ti enega svojih učencev, ki te bo ozdravil bolezni in ti bo dal večno življenje in mir vsem tvojim in ki bo napravil tvoje mesto varno, tako da si ga ne bo osvojil noben tvoj sovražnik. Zato sem pisal to pismo s svojo roko in ga zapečatil s svojim pečatom."

Mnogi cerkveni učenjaki omenjajo to pismo, toda sedaj je prvič prišlo popolno besedilo na dan. Dalje je rečeno, da je bil Abgar šejk dežele Osrhoene, čije glavno mesto je bila Edessa. Ozdravljen po Jezusovem križanju in vnebovhodu in sicer, da ga je ozdravil njegov učenec Addai, katerega je k Abgarju poslal apostol Tomaž. Prebivalci so sprejeli krščanstvo v drugem stoletju.

V JUGOSLAVIJO ni več mogoče pošiljati denarja. Ta odredba pa bo samo začasno v veljavi. Še vedno pa je mogoče pošiljati denar v Italijo.

DARILNE POSILJATVE v ITALIJO

V LIRAH:

50 LIR	$ 2.85	500 LIR	$21.75
100 LIR	$ 4.85	1000 LIR	$43.50
200 LIR	$ 9.20	2000 LIR	$85.00
300 LIR	$13.50		

ZARADI SEDANJEGA POLOŽAJA V EVROPI, priporočamo, da se vse darilne pošiljatve pošlje potom CABLE ORDER. Na ta način je denar najhitreje izplačan. — Za Cable Order je treba posebej plačati

$1.—

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v lirah.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::

216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

TOČNO ZNAMENJE POMLADI

Pomlad naznanjata koledar in pratika, sonce jo očituje s svojo večjo toploto, podaljšani dan jo javlja in narava jo oznanja s svojim brstjem in cvetjem. Jaz pa tako dolgo ne verujem v pomlad, dokler ne dobim po pošti pisma naslednje ali pa že vsaj slične vsebine:

—Preljubi moj Zgaga:

Tebi, ki si razumen človek, ki poznaš tajnosti ženske duše, Tebi, edinole Tebi naj razkrijem svoje sree, svoje čudne občutke, svojo bol in svojo radost.

Mati narava se je pretegnila in prebudila, zvonički zvončkljajo, trobentice trobentajo, drobne tičice skačejo po vejah, ponoči se pa razlega zategel mačji mijavk, da človek niti spati ne more.

Pa kdo bi spal v tem krasnem pomladnem času, ko terja narava od vsakega živega bitja, naj doprinese svoj delež na oltar ljubezni.

Hop, sva že skupaj, Zgaga, kar nekaj me je spreletelo, ko sem zapisala to besedo, ki ne nehoma zveni v meni, včasih kot poskočna polka, največkrat pa kot pogrebni marš. Tako čudno veselo-žalostno-kislo-sladko mi je pri duši, da ne vem, kaj bi počela.

Napoči krasno pomladno jutro. V polspanju mi seže roka, da bi objela ljubljeno bitje poleg mene, toda seže v prazno in išče v praznem. Takrat bi najraje zatulila, da bi ves brezsrčni svet slišal moje gorje.

Ali nisem usmiljenja in pomilovanja, vredna? Povej mi Zgaga, ker si že večkrat rekel da veš, kaj je neizpolnjeno koprnenje.

In ko zahaja sonce, bi se rada skrila v košat grm ter zadihtela kakor pomladna vijolica. In od drevesa do drevesa bi rada letala ter se zibala na vejici kakor drobna tičica, pa sem menda malo pretežka, ker se najdebelejša veja vlomi pod menoj.

Sama ne vem, kako bi rekla, kaj mi je. Približno tako kot pravi narodna pesem: "Tički po zraku letajo, ribce po vodi plavajo, vsaka ima svoj zaljubljeni par. Jaz sem pa ena uboga revna stvar. . ."

Ja, tako je z menoj: — Jaz sem pa ena uboga revna stvar . . ."

Povej mi, Zgaga, kako je to, da moškim ni nič več za ljubezen? Kje so časi, katerih se kakor v megli spominjam, ko je bila moškemu ljubezen prva in poglavitna postava?

Kaj pa dandanes? Moški najprej vpraša žensko, koliko ima na banki, koliko zasluži in če dobi poldrugo plačo overtime. In če mu po pravici pove, še ni zadovoljen in bi jo najraje vprašal, koliko vaga in koliko porkčapsov poje za večerjo.

Ali je to kakšna romantika, ali je to kakšno spodobno govorjenje? Da jih le sram ni, ker so tako malo kulturni!

Jaz sem v tem pogledu popolnoma drugačna. Kaj mi je mar, koliko moški zasluži in kaj dela. Poglavitno je, da je zdrav, mlad in močan in da ima samo mene rad ter nobene druge ne pogleda. Rečem pa, da bi mu slaba predla, če bi kakšno drugo pogledal.

Kako je kaj v New Yorku z moškimi, Zgaga? Pravijo, da jih je tam na milijone, takih in takih. Če jih je res na milijone, bi se pa izplačalo iti v New York pogledat, kajti kar je tukaj naokrog moškega spola, je večinoma vse že več ali manj povoženo. Med izbirki se res ne splača izbirati.

Nekaj bom morala ukreniti še to pomlad, ker bom sicer skoprnela. Ali bi me ne bilo škoda, Zgaga? Žal, da te ne poznam osebno in ti mene ne. V pismih pa, saj veš, da ni mogoče vsega tako natančno povedati.

Pomlad, pomlad, kako si krasna in čudovita! Vsako živo bitje prevzameš s svojo vonjavo, svojim brstjem in cvetjem ter z ljubeznijo, ki sem jo bila jaz na svetu tako malo deležna.

Povej mi, če je še kaj upanja, Zgaga? Ali bom ob svojem petdesetem letu res obsojena na najbujšo usodo, ki more žensko zadeti—na večno devištvo?

Kratka Dnevna Zgodba

T. THOMPSON:

Mož z rožami

"Tako je bolje," je dejala strežnica, "zdaj ste lepo umiti in počesani. Saj veste, svojemu možu morate pokazati, da skrbimo za vas."

"On to dobro ve," je dejala gospa Kayeva. "V vsakem pismu, ki sem mu ga pisala, mu opisujem to."

"Koliko pisem ste mu pisali?" je vprašala sestra. "Nisem vas videla da bi mnogo pisali."

"Eno samo," je odgovorila gospa Kayeva z utrvjenim nasmehom. "In nisem prepričana, da ga bo mogel prebrati. Kar se tiče moje pisave, in njegovega branja stavim, da se bo pošteno spotil preden jo bo razbral."

"Gotovo bo vesel, da je dobil pismo," je menila sestra.

"Zdaj ko sem to prestala, bo lahko malo delal," je dejala gospa Kayeva. "Najbrž jo je nekoliko zanemaril."

"Kaj je zanemaril?" je tiho vprašala sestra.

"Rožo," je odgovorila gospa Kayeva "Moj mož ima zelo rad rože. Bolj misli na rože kakor name."

"Tega ne verjamem," je pripomnila sestra.

"No," je nadaljevala gospa Kayeva, "morda nekoliko pretiravam vendar pa veste, kaj mislim. Če si vtepe moški kaj v glavo, je zaman vsak trud izbiti mu to iz nje. Moj mož goji rože že dobrih trideset let in vsako leto je bolj navezan nanje. Še spal bi z njimi."

"To je pa res zanimiv konjiček" je omenila sestra.

"Da, zanj," je pritrdila gospa Kayeva. "Toda jaz ga kmalu vidim, kadar sem doma. Še preden gre na delo odide na vrt, po obedu pa je zopet takoj tam."

"Kaj vi nimate radi rož?"

"Oh, da," je odgovorila gospa Kayeva. "Toda mož mi komaj dovoli dotakniti se jih. Če pa mi še dovoli odtrgati jih nekaj, je to kakor glavni dobiček v loteriji. Toda najlepših bi se za nič na svetu ne upala dotakniti. To so mu kakor otroci."

"No, torej," je dejala sestra, to ga vsaj odvrača od krčme."

"Odvrača ga pa tudi od doma," je pritrdila gospa Kayeva. "Presajа jih in ceni in če vzgoji posebno lepo, jo pokrije s senčnikom. Za lepo rožo je pripravljen storiti več, kakor je storil kdaj koli zame."

"Sleherni dan je vprašal po vas," je dejala sestra.

"To je razumljivo," je pripomnila gospa Kayeva. "Saj nima nikogar, ki bi mu pošteno izdrl trn iz roke. Če bi mu jih ne izdirala jaz, bi imel vse roke otečene."

"Ko pride danes, mu bom lahko povedala, da bo njegova najlepša roza kmalu zopet razcvetela," je dejala sestra.

"On bo pa gotovo pomislil, da sem nekoliko ovenela," je pripomnila gospa Kayeva smeje. "Zadnje dni nisem nič kaj podobna roži."

"Že zvoni," je dejala sestra. "Odhajam, potrebujete ga čisto za sebe."

"Preveč storklja po hodniku. To so njegovi škornji. Povsod jih poznam."

"Kar naprej, gospod Kay," je dejala sestra. "Ne motite preveč svoje žene v njenem miru."

"Kako se počutiš, stara!" je vprašal Kay nekam plaho, ko je sestra odšla.

"Počutim se kakor starka," — je odgovorila gospa Kayeva. "Kako pa kaj ti? Ali si kuhaš sam!"

"Oh da, deklič" je odgovoril Kay. "Preden prideš domov, bom znal pripraviti pečenko, kakor vsak drugi. Kako dolgo se pa mora vreti juha v ponvi? Kadar začnem meso rezati, se mi iznuzne na tla."

"Oh, ti neroda," se je zasmejala gospa Kayeva. Stavim, da bo v ponvi oglje, ko pridem domov."

"Počutiš se že bolje, za to se ne zanimaš niti za dom niti zame," je dejal Kay.

"Ali si poravnal račun za premog?" je vprašala gospa Kayeva.

"Ne brigaj se za to, kaj smo dolžni ljudem, naj se sami brigajo za to, kaj smo jim dolžni."

"To bo potem, ko bom zopet lahko delala," je odgovorila gospa Kayeva. Jaz s tem nisem računala."

"No, kaj sem ti pravil? Se bomo že kako izmotali iz tega! Če se začneš ti brigati za to, si samo škoduješ."

"Zdaj nisem za nobeno rabo," je dejala gospa Kayeva.

"Kar mirno sedi," je dejal Kay. Prijel jo je za roko in odvrnil pogled, da bi ne opazil žalostno modrikastih žilic na nji. "Ničesar ne potrebujem toliko, kakor imeti te zopet doma. Ni važno, ali boš lahko delala ali ne. Zdravnik mi je dejal, da ne ve, zakaj bi ne mogla povsem okrevati še preden mine leto dni. Vse bo zopet v redu. , če si ne boš preveč belila glave. .

"Saj ne bom mogla iz bolnice pred razstavo," je dejala gospa Kayeva. .

"Vse je v redu, deklič moj," jo je tolažil Kay. "Saj ne mislim razstaviti."

"Kaj ne misliš razstaviti, saj si mi vendar dejal, da nima v tem času niheče tako lepih rož."

"Že res, toda razstaviti jih ne mislim."

"Moja bolezen bi te ne smela pri tem ovirati."

"Saj me ne ovira, toda rož ne razstavim."

"Ne razstaviš jih?"

"Ne, dokler si ti tu," je odgovoril Kay. Odhite! je iz sobe in prinesel veliko košaro. Počakaj, da razvežem te jermenčke."

"O, jej! Kako krasno diši! Ni jih bilo treba nositi sem! Vem, da ti krvavi srce, če jih moraš toliko natrgati."

"Kaj pa misliš o njeni? Tu so rože prav tako lepe, kakor povsod drugod."

"Sestra bo vsa iz sebe, ko jih zagleda," je dejala gospa Kayeva.

"To je Primadona, tale tu pa Zlata Phylis. Ali si videla kdaj lepšo rožo, od tele? Mar ni to prava slika?"

"Tale je karminov lesk. Lahko bi jih zdaj natrgal mnogo."

"Stavim, da bom ohranila nekatere izmed njih tu do konca razstave," je dejala gospa Kayeva.

"Prihodnje leto si bom pa to vražje nadomestil," se je opravičeval Kay.

"Že zvoni, fant moj."

Kay se je sklonil čez posteljo in poljubil ženo na oči. "Zbogom, deklič moj," je zašepetal.

"Za to, kar sem prestala s teboj, je to vredno," je zašepetala gospa Kayeva. .

"Ali niso krasne?" je dejala sestra. "Saj sem vam pravila, da bo mislil na vas."

"Jaz sem mu pa pisala, da potrebujem nekaj sadnega soka in jajc," je dejala gospa Kayeva. "In nato je pozabil."

Gorila—gospodar pragozda

Guverner afriške kolonije Sierra Leona je dal svojčas nemškemu raziskovalcu dr. R. Arthurstherju posebno dovoljenje za odstrel dveh goril v Mendenski krajini. S šestimi veslači je dosegel nemški raziskovalec po teden dni trajajoči naporni vožnji rob pravega pragozda. Vest o njegovem prihodu se je hitro razširila in poglavar v krajini Ghandiji ga je prišel obiskat, da bi mu ponudil svojo pomoč pri lovu na povodne konje. Šele ko mu je gost sporočil, da je prišel samo z namenom ustreliti dve gorili, ki jim pravijo domačini v onih krajih "babooni", je prišel poglavar v zadrego in z veliko obzirnostjo mu je končno pojasnil, da ne more verjeti, da ima res namen ustreliti baboona, kajti gorile so domačinom svete živali, in zato bi na mestu ubili vsakega lovca, ki bi gorilo ustrelil. Ker je pa dobil poglavar povelje, naj gosta ščiti in ker je imel nemški raziskovalec priporočilo z visokih mest, mu je poglavar predlagal naj se raje omeji na povodne konje.

Hrepeneč po redkih lovskih trofejah, je krenil nemški raziskovalec še istega večera na pot. Zvedel je, da mora biti gorilska družina približno en dan hoda daleč v pragozdu. Ker je imel s seboj dobre lovce, je bil prepričan, da ne bo težko ustreliti gorilo, kajti te opice se drže navadno po cele dneve na istem mestu. Zvečer istega dne je res zagledal staro gorilo, pa je bilo še pretemno, da bi jo mogel uspešno zasledovati. Zato je postavil s svojimi lovci šotore ob potočku, da bi navse zgodaj zjutraj krenil na lov. Zjutraj ob štirih so pospravili svoje stvari in krenili proti vzhodu, dokler se ni pojavil domačin, ki jim je ves razburjen povedal, kje se skriva gorila. Nemški raziskovalec je moral napraviti precej velik ovinek, če je hotel proti po vetru do goril. Ko je pa stopal čez majhno trato, je navalila nanj tolpa domačinov. Pobili so ga na tla, mu iztrgali puško, ter zvezali roke in noge.

Nič niso pomagale grožnje z najtežjimi kaznimi. Domačini so se delali, kakor da sploh ne razumejo. Obenem so pa pazili, da bi mu ne storili nič hudega. Tako je ležal dobre četrt ure na tleh v ujetništvu zamorcev, ko so se naenkrat začele na drugi strani trate močno majati veje. In že je zaslišal zanj kaj strašno renčanje in iz gostega vejevja se je privalila velika gorila. Bil je orjaški samec, ki je obstal s široko odprtimi očmi na robu trate in pokazal ljudem ostre zobe. Raziskovalec se je gorile ustrašil, kajti v kolikor je poznal navade teh živali, je vedel, da bo gorila zdaj in zdaj planila nanj. In res jo je takoj ubrala proti njemu. Napravila je nekaj korakov, potem se je pa ustavila, poskočila in začela gugati. V naslednjem trenutku je stopil eden izmed zamorcev naprotí.

Bil je brez vsakega orožja. Približal se ji je na 20 korakov, potem se je vrgel na tla in začel kričati. To je bil znani znak, "ko ko engoloj bvaina ma kuma ki" kar pomeni: "Vidim te gorila, nismo tvoji sovražniki!"

In tedaj se je zgodilo nekaj, nepričakovanega. Orjaška opica je nekaj časa mirno stala, roke je imela povešene ob telesu, njene oči so dobile čuden izraz, končno se je obrnila in odhlačala nazaj v pragozd.

Več minut so se slišali glasni kriki in od vseh strani odgovori nanje, potem je pa zavladala v pragozdu zopet tišina.

In zamorci so zapustili presenečenega raziskovalca. V teh okolnostih bi bil njegov protest kaj malo zalegel. En zamorec mu je vrnil puško, drugi torbo z naboji, potem so pa po večini izginili. .

Pozneje je dr. Arthurstherjelih 17 dni iskal isto ali drugo gorilo, pa ni nobene našel. Po prihodu v Freetown se je pritožil guvernerju. Stari guverner ga je mirno poslušal, potem mu odgovoril: "Dragi gospod, proti temu se ne da nič ukreniti. To so bili zamorci plemena Mende. Njim je gorila sveta. Prepričani so, da jih gorila ščiti. Oni znajo baje tudi govoriti z njo. Gotovo so ji torej svetovali, naj vas pusti pri miru in zbeži nazaj v pragozd in gorila jih je ubogala. Za svojo osebo tega ne verjamem, toda v pragozdu se dogajajo čudovite reči. Gorila je pravi gospodar pragozda. .

TOŽIL JE TURŠKEGA NASILNIKA.

Med Srbi polagoma izumirajo predstavniki tistega starega pokolenja, ki je moralo pod turško oblastjo pretrpeti mnogo hudega. Ob veliki udeležbi prebivalstva so te dni pokopali v Tetovu daleč na okoli znanega s toletnika Koceta Antiča Sričanca, ki je pred 70 leti pokazal nenavaden pogum. Prvi se je upal javno obtožiti pri paši Afizu v Skoplju zloglasnega tetovskega nasilnika Jusufa bega Redžeca-Pašiča.

Koce Antič se je rodil v vasi Sričinu leta 1840. Nedavno tik pred smrtjo, je praznoval 100-letni rojstni dan. Njegovo življenje je bilo burno vendar zelo zanimivo. Ko mu je bilo 16 let, se je njegov oče oženil z neko Sultanijo, ki je bila prav zala, vendar 8 let starejša od njega in jo je moral odkupiti za 10.000 grošev. Zaroka in poroka je morala biti opravljena v enem samem dnevu, ker je na nevesto že prežal nekdo drugi, ki jo je hotel ugrabiti. Koce Antič je kmalu po poroki odšel po svetu, kakor mnogi njegovi rojaki. Ko mu je bilo 30 let, je v Tetovu in okolici strahovito gospodaril zloglasni Jusuf beg. Koce Antič, ki je nabral po svetu že precej izkušenj, se je toliko opogumil, da je nastopil v obrambo zatirane in izsiljevane kraje. Podal se je v Skoplje k turškemu višjemu sodniku, paši Afizu. Imel je poseben vzrok za to. Ko je bil namreč Koce Antič prišel v domačo vas, ga je srečal Jusuf beg, ki je prav takrat obiskoval vasi, nad katerimi je imel oblast. Izsiljeval je denar in pretepal ugledne srbske može kar na cesti. Dasiprav so ga rojaki rotili, naj ne pojde v Skoplje, ker da bo potem še hujše, je Koce Antič vendarle na lastno pest krenil tja. "Če ne omejiš ali ne vzameš Jusufu begu oblasti, mu bom sam sodil in ga ubil!" je rekel sodniku. Turški višji sodnik je dal takoj nato poklicati zloglasnega nasilnika k sebi, silno ga je ozmerjal in mu omejil oblast. Srbsko prebivalstvo je bilo kar iznenadeno in zadovoljstvo je bilo vedno večje, ker se osramočeni nasilnik Jusuf beg ni več upal uganjati svoje hudobije. Zato bo še dolgo ohranjen spomin na starega Antiča, ki mu je kljub turškim nasiljem uspelo učakati nad 100 let.

ZGODOVINSKI ROMAN

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

MALI VITEZ

Vezanc $3.25

NAROČITE PRI:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

SMUCI STARE ŽE 5000 LET.

Skandinavski narodi poznajo smuči že od pradavnih časov. Služile so v vojnih časih vojakom v boju, kot sredstvo za naglo premikanje. Naziranje, da so smuči azijskega porekla, ni točno. To so pokazala znanstvena raziskavanja. Na neki risbi na skali iz bronaste dobe je upodobljen poleg ladje, sani in bogov tudi prvi smučar. Stoji na dveh dolgih, ozkih deskah, ki sta očividno smuči, v vsaki roki pa drži zavirajočo palico. Njegova sklonjena postava priča, da je bil upodobljen med naglo vožnjo.

Ta risba, stara 4000 let, nam kaže, da so bili ljudje spretni smučarji že v pradavnih časih.

Prvotne smuči so bile najdene na Švedskem med izkopaninami. Polarna analiza je pokazala, da so stare okrog 5000 let.

Če odštejemo vezave, je njih oblika povsem "moderna." Te najstarejše smuči so ozke, dolge in v sredini debelejše, torej tako imenovanega rektičnega tipa. Poleg tega so bili najdeni širši tipi, močnejši tam, kjer stoji noga. Risba na skalah in najdbe smuči iz kamenite dobe dokazujejo, da so smuči izum nordijskih narodov. .

ZAUPANJE KRALJICE MARIJE.

Ko je mati kralja Petra II., kraljica Marija, katera se nahaja na Angleškem, kjer se zdravi po prestani težki bolezni, slišala vesti o napadu na Jugoslavijo, je izjavila sledeče:

"Jaz imam veliko zaupanje v svojega sina, kralja Petra II, in v izhod sedanje strašne borbe, katera je s silo vrnjena mojemu narodu. Čutim veliko bol, da je Beograd, jugoslovanska prestolnica, vkljub temu, da je bil proglašen za odprto mesto, bil brezobzirno bombardiran. Izražam svojo iskreno ljubezen in sočutje za trpeče ljudstvo, katero je postalo žrtev tega nečloveškega zločina. Globoko sem užalošćena, ker me moja bolezen začasno prikleplje na tujino in preprečuje, da bi bila v domovini in da bi delila z mojim ljubim narodom te usodepolne čase težkih preizkušenj.

Toda z božjo pomočjo imam veliko zaupanje v konečni izid sedanje borbe, v hrabrost in sijajen duh odpora mojega naroda, v tradicijalno hrabrost jugoslovanske vojske, v vdanost in odločnost mladega kralja, mojega ljubega sina. Bog nam pomagaj!"

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar :: ZA LETO :: 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta . . . Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsote lahko pošljete v znamkah po 2 ali 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914.; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blazníkova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj $1.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo $2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lauhin

COLORADO:
Pueblo, Peter Cutig.
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevčič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND:
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gonše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bebek, Chas. Kerlinger, Jacob Resnik, Jos. Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Baiant, John Kumelj
Youngstown, Anton Klobuchar

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Zupančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenchak
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Pelanik
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan .. .. ..

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Sheboygan, Joseph Kakes

WYOMING:
Rock Springs, Louis Taschner
Diamondville, Joe Kollch

Vsak zastopnik izda potrdilo za vsoto, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

MOŽ SIMONE

:—: ROMAN :—:

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

68

In izbruhnila je pozabivša na uro, na kraj in nemara celo na svedoka svoje zaupnosti.

"Vzel mi je življenje, ugrabil mi ga je in ga strl kakor igračo, katere se je naveličal! Vsakoršne strahopetnosti in izdajstva je bil zmožen proti meni. Ali nimam prav, da ga sovražim, ali ga nisem dolžna sovražiti?"

"Pomirite se," je dejal Tonaž, ki je bil videti tudi sam zelo ganjen. "Vsaj jaz ne morem verjeti . . ."

Ona se je nervozno zasmejala in nadaljevala silovito:

"Ah, tudi vi se postavljate na njegovo stran proti meni, odobravate njegovo ravnanje — in me obtožujete!"

"Vas bi obtoževal! — Nikoli! Reči hočem le, da še ne morem pritrditi, da bi se bil našel pod solncem človek, ki bi bil zmožen pozabiti vas in vas prevarati."

Simona ga je pogledala, začudena nad ognjevitostjo tega odgovora. Tonažev odkritosrčni obraz je pričal o nenavadni razburjenosti njegove svetle oči so se v mraku čudno bleste'e in v strastnem vzkliku mu je ušlo preko ustnic:

"Ah, da sem bil jaz na Rihardovem mestu! Ko bi dovolili meni, da vas znam ljubiti!"

Simona ni slišala ničesar več. Odskočila je bila, kakor da je stopila na škrpijona, in zbežala je po drevoredu; ves obraz ji je plamenel. Hip kasneje je stala pred hišo. In obstala je; takšna se ni mogla vrniti pred goste in služabnike.

Brž je planila nazaj v drevored, odkoder je bila prišla. Nekdo je prihajal od nasprotne strani; bil je Tonaž. Nemudoma se je obrnila in se naglih korakov zatekla čisto v ozadje vrta, s trdnim sklepom, da ostane tam, zunaj, dokler ne pogasnejo vse luči v hiši in ne odide zadnji tujec. Že ob sami misli, da bi stopila pred Tonaža, ji je vrela kri. Zdelo se ji je, da ji je ta človek zadal najbolj krvavo žalitev, ki jo je doletela v njenem življenju. Predrznil se je govoriti o ljubezni nji, ženi drugega. In glej, kakor da ni še dovolj ponižana, je v njeni bližini vzniknila senca. Nekdo je na vrtu — in je nemara poslušal . . .

"Kdo je?" je vprašala in silema poiskusila dati svojemu drhtečemu glasu šaljivo barvo.

"Jaz samo — k sreči — —"

Pomirila se je, spoznavša Osmina, toda njegova zadnja beseda jo je spravila v zadrego.

"Čemu pravite — k sreči?" je vprašala, da se takoj zagotovi, kaj bi utegnil sumiti.

Osmin ji ni odgovoril. Korakal je poleg nje in začutila je, da jo motri navzlic temi in ji pri vsem njenem pritvarjanju prodira v dušo. Nato pa je naenkrat izpregovoril z brezobzirno okrutnostjo:

"Torej tako daleč ste že?"

Zmisla njegovih besed ni mogla razumeti napačno; vendar pa se od njega ni mogla nadejati tega krivičnega suma in te neutemeljene žalitve. Odgovorila je z veliko ošabnostjo.

"Kaj hočete s tem reči?"

Osmin se niti malo ni menil za njen ugovor. Bridko in sarkastično je nadaljeval, bičajoč jo z besedo za besedo kakor z udarci korobača:

"Torej ni dovolj, da ste pregnali tega nesrečnega Riharda, in ga puščate živeti in nemara celo umirati v zapuščenosti in obupu; še goljufati ga je treba! Ne, to je nevredno."

Ob tem nepričakovanem napadu se je Simona užaljena in razsrjena uprla:

"Toda s kakšno pravico," je zavpila, "v čigavem imenu govorite tako?"

Osmin se ni dal zmotiti.

"S pravico prijateljstva, v imenu pravice. Zavzemam se za nekoga, ki je odsoten, in ki nihče ne brani njegovih interesov, pač pa se vsakdo naslaja s tem, da ga žrtvuje. Žrtev ste nevedoma tudi vi sama, ki pravzaprav niste zmožni izbirati si pravo pot in se braniti pred drugimi. Zagrešil sem neprevidnosti, da sem vas obodril k tistemu žalostnemu popotovanju, ki je bilo vzrok vseh vaših nesreč. Nočem, da bi se o gorje nadaljevalo do katastrofe. Resnica je vsekakor sredstvo do rešitve, a nihče se ne upa zateči k nji. Brezobzirno in kruto, kakor sem rekel vašemu očetu, svojemu staremu prijatelju: "Uničuješ se!" porečem vam, otroku, ki ga ljubim: "Pogubljate se!" Vi mi boste zameril, in mučno mi bo. Toda morda vas take rešim in spravim na pot do sreče. To je vse, česar si želim."

V njegovih besedah je drhtela resnična ganjenost, ki je naglo potolažila Simonino jezo; zazdelo se ji je, da se pod to navidezno odurnostjo skriva prvo resnično sočutje in prvo, zares nesebično prijateljstvo, ki se ji je doslej ponudilo.

Ko sta dospela z Osminom do klopi pod divjo trto, kjer je sedela ravnokar, se je spustila na svoj prejšnji prostor, skrila lice med dlanmi in zaihtela:

"Saj ni to, kar mislite! Vsi se motijo. — Tako nesrečna sem . . ."

"Potem je tem bolje!" je vzkliknil Osmin. "Ako vam je hudo, je znamenje, da imate srce in da še lahko premislite, kar ste storili!"

"Saj nisem storila ničesar! Ali sem odgovorna za zlo, s katerim me obsipavajo drugi! Vsega so krive okoliščine, drugi ljudje in Rihard sam, da, Rihard pred vsemi!"

Osmin je poizkušal ustavljati potokov njenih solz in obdolžitev. Mirno je pogledal na uro in dejal s kratkim in jasnim glasom, kakor bi se šlo za uradno zadevo:

"Zdaj nimava časa da bi se pogovarjala. Vi ste mi zapustili svoje, in tudi jaz vam dolgujem svoje. Ali hočete priti jutri dopoldne k meni?"

"K vam?" je ponovila Simona presenečena. "Kam pa? V pisarno?"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Ankara, prestolnica Turčije

Ankaro so zgradili v resnici sredi prazne stepe. Mesto se vleče vzdolž ene same velikopotezno zgrajene ceste. Včasih so le posamezne hiše, včasih celi majhni mestni predeli, ki stoje levo in desno od te ceste. Po utemeljitelju nove Turčije so ji dali ime Ataturkov bulvar. Za hišami in mestnimi predeli se širi sama stepa, ki sega do ograj malih vrtov okrog hiš.

Nova Ankara šteje sedemnajst let. Ob ustanovitvi nove turške republike je postala naselbina v srednji Anatoliji prestolnica. Bila so sicer druga, boljša in prijaznejša mesta, ki bi zaslužila prej to čast nego stara Angora, ki se je gnetla na treh gričih dvigajočih se iz mrzlično okužene ravnine. Bila so celo boljša in strateško bolj zavarovana mesta nego stari, mednarodni neturški Carigrad. Toda v Ankari je turška revolucija doživela junaško dobo. Proslavila se je kot sedež njenega glavnega stana, kot strateško središče, kot sedež velikega revolucionarja in ti zgodovinski dogodki so jo napravili za glavno mesto.

Mesto je moralo vzrasti tako rekoč iz niča. Ničesar ni bilo tu, kar bi določalo kot sedež vlade. Vsako upravno poslopje, vsako ministrstvo, vsako banko, trgovino, stanovanje, so si morali priboriti v stepi, kajti stara Angora je ležala in še leži stran od novega mesta, kot nekaj popolnoma drugega. V sedemnajstih letih nove turške zgodovine se ta stara Angora na treh gričih, okrog svojega gradu in s svojimi starimi se dužuškimi zidovi ni mogla preliti z novo Ankaro, ki je rasla v stepo. Na to pa tudi nihče ni mislil, kajti na ozadju starega mesta se odraža jasno, kakšen simbolni pomen naj bi imelo novo mesto: simbol za turški preobrat od islamskega kulturnega kroga in za preusmeritev k evropski kulturi. Tako je nastalo mesto z najmodernejšimi načrti, z najmodernejšo izvedbo in arhitektoniko.

To je mesto s sodobnimi in najsodobnejšimi hišami, ki so deloma imenitno zadete, druge pa malo manj, toda v svoji celoti predstavljajo podobo tega, kar lahko dosežeta človeška volja in žilavost.

Dober poznavalec moderne Turčije je ugotovil, da so v tej novoturški prestolnici v 17. letih njene zgodovine gradili in postavljali več nego prej v šest sto letih turške zgodovine v vsej Anatoliji. Mošej pa je v novi Ankari prav malo. Namesto tega so širni vrtovi, parki in gozdovi akacij v okolici, ki jih je bilo treba ustvariti z velikanskimi napori. Vsako drevo zase je bilo treba tu dan za dnem, leto za letom zalivati, da so korenine končno segle dovolj globoko v kraška tla in do maravne vlage. Najbolje se kaže razvoj Ankare pač v razvoju števila njenih prebivalcev. Pri zadnjem ljudskem štetju so našteli skoraj 160,000 prebivalcev. V času, ko je Ankara pred 17. leti postala prestolnica, je živelo tam komaj kakšnih 40,000 ljudi.

SLOVENSKI ŠPORTNIKI

Od zakladniškega urada v Washingtonu smo sprejeli prošnjo, da pošljemo imena slovenskih odličnih športnikov. Ker nam pa imena niso znana, zato pozivamo športnike, kakor tudi naše športne klube, da sporočijo svoje naslove na naslov: Irvin Sulda, director Foreign Language Radio Division Treasure Department, Washington, D. C.

DODEKANEŠKO OTOČJE.

Otok Castello Rizo, o katerem pišejo, da se je te dni na njem izkrcalo nekaj britanskih vojakov, je eden izmed dvanajstih otokov Dodekaneza. Leži na južni strani Male Azije. Šteje 12.000 prebivalcev večinoma grške narodnosti ter ima glavno naselbino Castalrosso. Grki imenujejo otok z imenom Meis.

Dodeka pomeni po grško dvanajst in naziv se točno prilega dejanskemu številu otokov na jugozapadni strani Male Azije. Največji med njimi je Rod, na katerem se tudi nahaja sedež upravnih oblasti. Italija je zasedla dodekaneško otočje leta 1911, za časa libijske vojne. Z mirovno pogodbo v Ouchyju je Turčija odstopila dodekaneške otoke Italiji, v Lausanni pa je bilo leta 1923 to stanje potrjeno.

VELIKA TATVINA V NICI.

V Nici so okradli 36 letno vdovo nekega bivšega konservatorja muzeja v Kairu. Odnesli so ji dragocenosti in delnice v vrednosti več nego 2 milijona frankov. Med ukradenimi dragocenostmi je izredno drag nakit, med njim darila siamskega kralja in carja Nikolaja II., ki ju je vdova prejela od obeh vladarjev. Doslej niso našli za storilci nobenega sledu.

PANORAMA RAZDEJANJA.

Edward Job, posebni dopisnik United Press, poroča, da je angleško pristaniško mesto Swansea po treh zaporednih nemških bombnih napadih podobno panorami razvalin razdejanih cerkva, šol, in drugih poslopij. Okenska krila praznono bučijo v svet. To je rezultat tisočev nemških zažigalnih in eksplozivnih bomb. Poleg drugih zgradb je bil hudo poškodovan tudi neki kinematograf, več restavracij pa je docela izbrisanih s površja zemlje. Vendar pa je treba priznati, da število človeških žrtev v primeri s silovitostjo napadov ni bilo veliko.

Ljudem ki so jim bila razdejana bivališča, so začasno dodelili prazna stanovanja, mnogi pa so tudi odšli iz mesta. Bolnišnica je poslala bolnike na deželo po določenem načrtu še preden se je začel prvi napad. Takoj po prvem napadu so prispele v Swansea "leteče ambulance" med katerimi je bil tudi en ameriški voz, ter so razdelile med najpotrebnejše 3000 obrokov tople hrane. Ko so zjutraj po napadu prispeli trgovci pred svoje trgovine, so bili že vsi požari pogašeni.

SLEPARSKI GRADITELJI.

Pred nedavnim se je v Bukarešti začela obravnava proti arihtektoma Cantacuzin in Achimi, ki sta zgradila znani hotel "Carlton", kateri se je sesul ob potresni katastrofi in pokopal pod seboj ogromno število človeških žrtev. Vzporedno z arhitektoma sta obtožena tudi gradbena podjetnika Karel in Leopold Chindel, ki sta soodgovorna za zrušenje 12-nadstropne zgradbe.

Obtožnica dolži navedene, da so zakrivili smrt 140 oseb. Pri obravnavi je zastopanih 144 zasebnih tožiteljev. Državni tožilec, ki zastopa obtožnico, zahteva, da se pozovejo kot soodgovorni škodljivci tudi člani gradbenega odseka pri mestni občini v Bukarešti, ki je dala dovoljenje za gradnjo stavbe s tako problematičnim materialom. Glavna razprava bo trajala več dni in vsa rumunska javnost pričakuje z napetostjo kako se bo iztekla.

ČE ŠE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je francoski maršal Petain prispeval 15,000 pezet za žrtve ognja v španskem Santandru;

da so v Združenih državah preizkusili nov vojaški aeroplan, ki je dosegel brzino 620 milj na uro;

da se trgovina z diamanti seli iz Londona v Južno Afriko;

da je v severni Finski zgorel velik mlin v kraju Ioni;

GRUZINSKA AKADEMIJA ZNANOSTI.

Svet ljudskih poverjenikov Sovjetske unije je pooblastil svet ljudskih poverjenikov v Gruziji, naj v Tiflisu ustanovi akademijo znanosti. Otvorila se bo še te pomladi.

V Tiflisu so imeli doslej poleg veseučilišča med drugim zavod za geofiziko, zavod za fiziologijo in astrofizikalni observatorij. Med gruzinskimi znanstveniki sta zaslovela zlasti zgodovinarja Džavahišvili in Džanašija, ki sta objavila dragocena arheološka dela, dalje komik Melikišvili, geolog Džanaelidze, fiziolog Beritašviti in drugi. Tudi matematika, botanika in fizika so zastopane z uglednimi znanstveniki. Nova akademija naj postane centrala za vse gruzinsko znanstveno delo.

MOŠKI NA VIŠKU MOČI.

Ugotovljeno je, da je moški na višku svojih moči v starosti 40 do 50 let. To velja za telesne in duševne sile. Statistični podatki nam kažejo, da lahko pričakujemo od pesnika najboljše delo v 44. letu, od fizika in kemika v 40., od raziskovalca v 46., od glasbenika pa v 48. letu. Tudi gledališki igralci so v 46 letu na višku svojih moči in slave, seveda če jo zaslužijo. Filozofi ustvarjajo najboljša dela v 50. letu, matematiki v 56. letu, zgodovinarji v 57. letu, naravoslovci pa v 58. letu.

Seveda so tudi tu izjeme, kakor pri vseh pravilih, toda splošno lahko rečemo, da ustvarijo v 75 primerih od 100 moških svoja najboljša dela v zgoraj omenjenih letih. Morda lahko pomaknemo največji razmah duševnih sil celo za nekaj let naprej. To velja zlasti za pesnike, ki ustvarijo pogosto v zadnjih letih svojega življenja najlepša dela.

IŠČEM POMOČNIKA

DA ZASLUŽI $50 DO $125 NA TEDEN IN VEČ

HOČEM MOŽA, DA MI POMAGA PRODAJATI NA NAJHITREJŠI NAČIN, KI JE DANES MOGOČ.

TAK MOŽ MORA IMETI ODLOČNOST, POBUDO IN VOLJO SLEDITI NAVODILOM. IZVEŽBANOST V PRODAJANJU SICER MNOGO POMAGA, TODA NI NEOBHODNO POTREBNA, KER VAS BOM JAZ UČIL IN POKAZAL, KAKO JE MOGOČE KAJ PRODATI. DELALI BOSTE PO JASNIH NAVODILIH—KOLIKOR BOSTE MOGLI. DOBRODOŠEL JE AVTOMOBIL, TODA NE NEOBHODNO POTREBEN. AKO ŽIVITE V NEWARKU ALI JERSEY CITY ALI OKOLICI.

ZGLASITE SE OB TORKIH IN PETKIH OD 9 DO 12. SOBA ŠTV. 408, 69 PARK PLACE, NEWARK

VPRAŠAJTE ZA MR. REMMELL.

3x

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:

22,000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

CENA SAMO $2 (Poštnina plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

Ameriško poslaništvo se seli

Ameriško poslaništvo je v pogajanjih z madžarskimi in nemškimi oblastmi za posebno podonavsko ladjo, ki bo odpeljala ameriški diplomatski zbor in druge Amerikance iz Beograda. Vseh Amerikancev v Beogradu je okoli 50. V Beogradu pa bodo še vedno ostali prvi tajnik poslaništva Robert MacAteen, drugi tajnik James C. H. Bonbright in dva uradnika zagrebškega konzulata Karl L. Rankin in podkonzul John L. Calnan.

Jugoslovanski letalci v Moskvi

V Moskvo je 16. aprila dospelo 23 jugoslovanskih letalcev in častnikov. Sedaj jih je mogoče videti v družbi ruskih letalcev v popolni uniformi v neekm hotelu v Moskvi.

Angleški poslanik na Madžarskem na potu domov

Bivši angleški poslanik v Budimpešti Owen St. Clair O'Malley se je iz Moskve odpeljal po trans-sibirskem ekspresu s svojo ženo in hčerjo ter poslaniškim osobjem v Anglijo skozi Ameriko. Anglija je prelomila diplomatske zveze z Madžarsko, ko je Madžarska stopila v tabor osišča.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano Cena $2.00

DOBOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a Citizen of the United States".
V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljence Cena 35c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez Cena $1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

GOVEDOREJA. Spisal R. Zegvart. 143 strani. 8 slikami
Cena $1.—

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani.) Ves.
Cena .75c

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani Cena 50c.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Peve. 8 slikami 168 strani.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.
Cena .50c

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani.
Cena .50c

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Spisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš.
Cena .25c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Ves...
Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo.
Cena $1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez
Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
Cena 50c

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str...
Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno.
Cena 75c

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE
Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije.
Cena .50c

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani.
Cena $1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani.
Cena $1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani.
Cena $1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani.
Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.